

INTERNATIONAL CONFERENCE
ON DIGITAL BUSINESS
MANAGEMENT
AND ECONOMICS

**DETERMINANTS OF HOUSEHOLD DEBT IN TURKEY: EVALUATION OF CURRENT
ECONOMIC CRISIS**

Gökçe MANAVGAT¹

ABSTRACT

With the decreasing trend in the average growth rate in the Turkish economy in recent years, household savings rates have also fell. In the national income-saving relationship on a macro scale, it is seen that the decrease in the total domestic savings rate is due to the private sector and foreign savings are mostly used to finance the private sector savings-investment deficit. A significant part of the decrease in private sector savings rates is the increase in the propensity to debt of households, especially due to the decrease in income. This situation makes it important to consider separately the determinants of household debt as a source of the downward propensity to private sector savings. The evaluation of economic crises in this trend is another critical matter as well. In this study, the economic and social factors that are effective in household debt in Turkey are determined by considering the crisis periods. 2001, 2008 and 2018-2021 years were taken into consideration as the economic crisis periods in Turkey. Probit regression analysis was performed by using Household Budget Survey (HBA) data (2002,2009, 2019) in the analysis. In the primary results of the study, it was concluded that the most effective variable in household debt is income, and this is due to the decrease in income elasticity of savings, while household savings rates increase as the income group rises. In addition, it was observed that the last experienced foreign exchange debt crisis in the period 2018-2021 affected the variables in the model conducted more.

Keywords: Household debt, private sector debt, probit model, Turkish economy.

ICDBME

¹Asst. Prof., Toros University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, gokce.manavgat@toros.edu.tr ,
ORCID: 0000-0003-3729-835X

**TÜRKİYE’DE HANEHALKI BORÇLANMASININ BELİRLEYİCİLERİ: EKONOMİK
KRİZ DÖNEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Gökçe MANAVGAT¹

ÖZET

Son yıllarda Türkiye ekonomisindeki ortalama büyüme hızındaki düşme eğilimi yanında, hanehalkı tasarruf oranlarını da azalmıştır. Makro ölçekte milli gelir-tasarruf ilişkisinde, toplam yurt içi tasarruf oranlarındaki düşüşün özel kesim kaynaklı olduğu ve dış tasarrufların daha çok özel kesim tasarruf-yatırım açığının finansmanında kullanıldığı da gözlenmektedir. Özel kesim tasarruf oranlarındaki azalmanın önemli bir bölümünü, hanehalklarının özellikle gelir azalışından kaynaklı borçlanma eğilimindeki artış oluşturmaktadır. Bu durum, özel kesim tasarruflarındaki düşme eğiliminin bir kaynağı olarak da hanehalklarının borçlanmasındaki belirleyicilerinin ayrıca ele alınmasını önemli hale getirmektedir. Ayrıca bu eğilimde ekonomik krizlerin değerlendirilmesi de diğer bir kritik konudur. Bu çalışmada, Türkiye’de hanehalkı borçlanmasında etkili olan ekonomik ve sosyal faktörler kriz dönemleri dikkate de alınarak analiz edilmiştir. Bu kapsamda, Türkiye’deki ekonomik kriz dönemleri olarak 2001, 2008 ve 2018-2021 yılları dikkate alınmıştır. Analizlerde Hanehalkı Bütçe Anket (HBA) verileri (2002,2009, 2019) kullanılarak probit regresyon analizi yapılmıştır. Çalışma sonucundaki ilk bulgularda, hanehalkı boçlanmasında en fazla etkili olan değişkenin gelir olduğu, bununda gelir grubu yükseldikçe hanehalkı tasarruf oranları artarken, tasarrufun gelir esnekliği azalmasına bağlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca işteki durumu, eğitim, yerleşim yeri, sosyal güvenlik durumu, gayrimenkul sahipliği ve devlet yardımlarının borçlanma eğiliminde etkili olduğu saptanmıştır. Ayrıca son yaşanan 2018-2021 dönemi döviz borç krizi ele alınan modeldeki değişkenleri daha çok etkilendiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hanehalkı borcu, özel sektör borcu, probit modeli, Türkiye ekonomisi.

ICDBME

¹Asst. Prof., Toros University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, gokce.manavgat@toros.edu.tr ,
ORCID: 0000-0003-3729-835X